

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Talousarvioesitys 2025 (HE 109/2024 vp)

Valtiovarainvaliokunta liikennejaosto 1.10.2024

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala
Talous- ja hallintojohtaja Mikko Nygård
Johtava erityisasiantuntija Maria Torttila

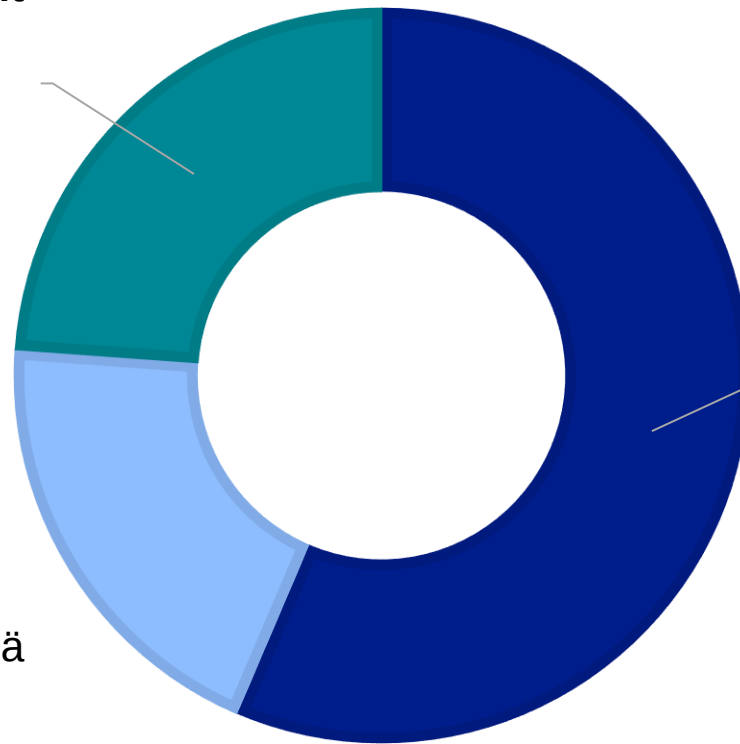
Liikenne- ja viestintäministeriön pääluokka yht. 3,6 miljardia euroa

Liikenteen ja viestinnän palvelut 858 M€

- TV- ja radiorahasto 610 M€
- Henkilöliikenteen ostot 107 M€

Hallinto ja toimialan yhteiset menot 709 M€

Arvonlisäveromenot 494 M€
Virastojen toimintamenot yhteensä
215 M€

Liikenne- ja viestintäverkot 2 030 M€

- Perusväylänpito 1 496 M€
- Väyläverkon kehittäminen
374 M€

Määrärahat luvuittain vuoden 2025 talousarviossa

1000 euroa	TA 2024	TAE 2025
01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot	711 640	709 039
10. Liikenne- ja viestintäverkot	2 069 708	2 030 136
20. Liikenteen ja viestinnän palvelut	835 053	858 326
LVM:n hallinnonala yhteensä	3 616 401	3 597 501

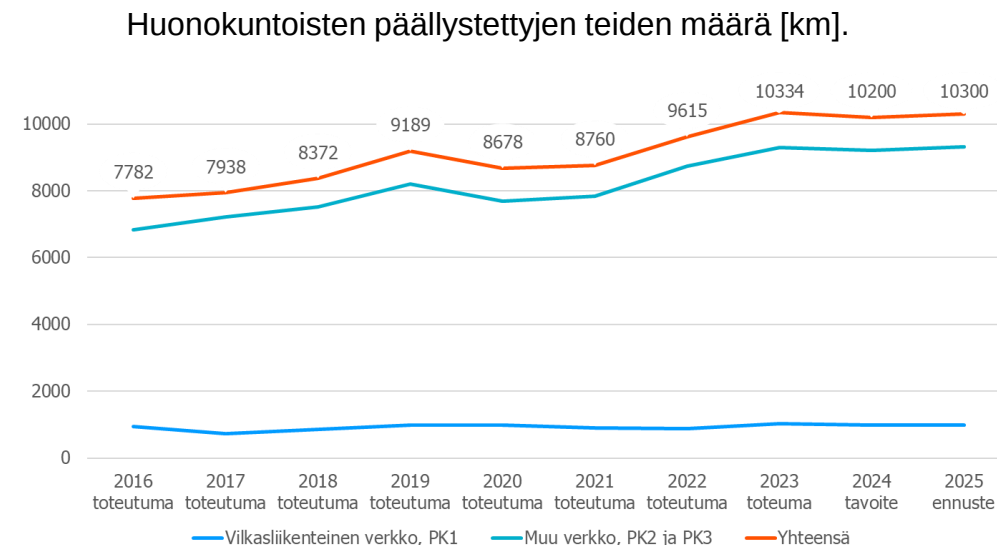
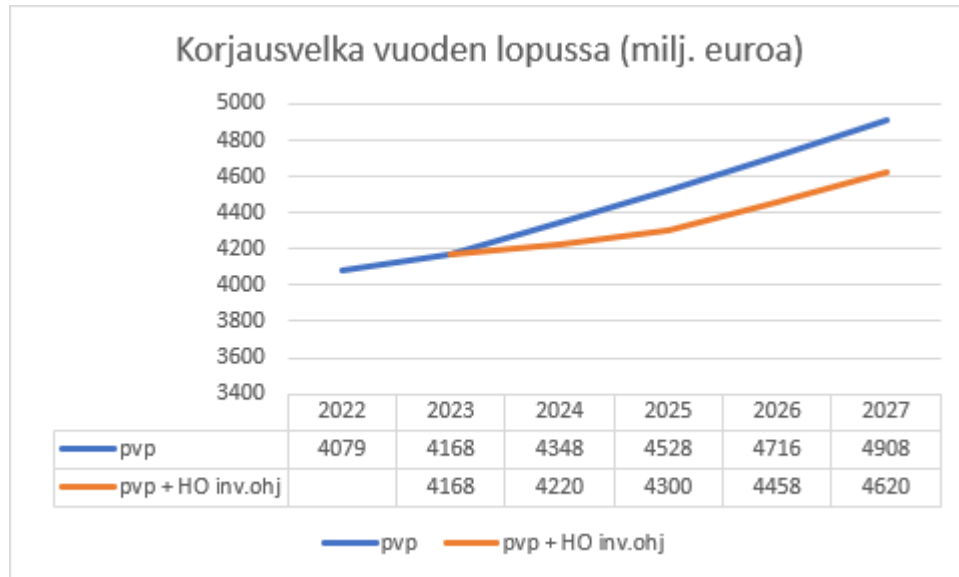
Liikenne- ja viestintäverkot

- Liikenne- ja viestintäverkkojen määrärahoista valtaosa eli noin 1,5 miljardia euroa kohdennetaan ratojen, teiden ja vesiväylien perusväylänpitoon
- Perusväylänpitoon esitetään 200 miljoonan euron lisäystä teiden ja ratojen korjausvelan hallintaan
 - Lisäys on osa hallitusohjelman investointiohjelmaa, joka rahoitetaan pääosin omaisuuden myynneistä saatavilla tuloilla
- Väyläverkon kehittämishankkeille osoitetaan noin 374 miljoonan euron määrärahaa
 - Hallitus esittää yhdeksän uuden väylähankkeen aloittamista investointiohjelmaan varatuilla määrärahoilla
 - Lisäksi hankkeelle Rantaradan kehittäminen Karjaa—Kauklahti välillä esitetään 50 miljoonan euron valtuuden korotusta investointiohjelmasta siten, että hankkeen valtuus nousee 80 miljoonaan euroon
- Valtionavustusten määräraha aiemmin alkaneisiin kuntien joukkoliikennehankkeisiin 11,25 milj. euroa
 - Aiemmin alkaneina kuntien joukkoliikennehankkeina jatkuvat Länsi-Helsingin raitiotiet (ml. Vihdintien pikaraitiotie) ja Viikki-Malmi pikaraitiotie
- Yksityistieavustuksiin osoitetaan 6,7 milj. euroa ja kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen 1,8 milj. euroa

Väylien korjausvelka

- Korjausvelka tarkoittaa sitä yhteenlaskettua summaa, joka vaadittaisiin huonokuntoisten väylien korjaamisesta hyvään kuntoon. Väyläomaisuuden korjausvelan määrä oli vuoden 2024 alussa noin 4,17 miljardia euroa.
- Vuoden 2024 alussa väyläomaisuuden korjausvelasta tieverkolle kohdistuu 2 539 miljoonaa (61 %), rataverkolle 1 599 miljoonaa (38 %) ja vesiväylille 29 miljoonaa euroa (1 %).
- Hallitusohjelman investointiohjelman lisärahoituksella korjausvelan kasvua saadaan hillittyä. Ennusteen mukaan korjausvelka on vuoden 2025 lopussa n. 4,3 miljardia euroa. Lisärahoitus kohdennetaan maantieverkolle siten, että toimenpiteiden avulla saadaan mahdollisimman paljon hyötyjä tienkäyttäjille ja elinkeinoelämälle. Huonokuntoisten päällystettyjen teiden määrän kasvu on pysähtynyt.

Väyläverkon uudet kehittämishankkeet (mom. 31.10.77)

- Uudet väyläverkon kehittämishankkeet:

- 1) mt 642 Äänekosken silta, valtuus 15 M€
- 2) vt 15 Rantahaka (Kotka)—Kouvola, valtuus 122 M€
- 3) vt 21 Palojoensuu—Maunu, valtuus 30 M€
- 4) vt 23 Karvion kohta, valtuus 14 M€
- 5) Karjalan radan kehittäminen, valtuus 90 M€
- 6) vt 12 Mankala—Tillola, valtuus 92 M€
- 7) vt 8 parantaminen Kokkolan kohdalla, Kokkolan keskusta 1. vaihe, valtuus 13 M€
- 8) vt 8 ja st 724 Vaasan yhdystien 1. vaihe, valtuus 31 M€
- 9) Suupohjan rata, valtuus 15 milj. euroa

Hankkeen 6) valtuuden ja määrärahan käytön edellytyksenä on Lahden seudun MAL-sopimuksen allekirjoittaminen. Lisäksi hankkeelle Rantaradan kehittäminen Karjaa—Kauklahti välillä esitetään 50 miljoonan euron valtuuden korotusta 80 miljoonaan euroon.

Liikenteen ja viestinnän palvelut

- Saariston yhteysaluspalveluihin esitetään 19,9 milj. euroa
- Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantamiseen 89 milj. euroa
- Liikenteen ja viestinnän avustukset yhteensä 28,5 milj. euroa
- Julkisen henkilöliikenteen tuki yhteensä 107,4 milj. euroa
- Siirto valtion TV- ja radiorahastoon 610 milj. euroa Yleisradio Oy:n julkisen palvelun kustannusten kattamiseen
- 3,8 milj. euroa liikenne- ja viestintäministeriön ja VR-Yhtymä Oy:n välisen yöjunarungon vaunukaluston hankintaa koskevasta sopimuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen (momentin siirto TEM:n pääluokasta)

Hallinnonalan virastot

- Hallinnonalan virastojen toimintamenoissa on huomioitu kehyspäättöksen mukaiset toimintameno säästön aikaistukset ja lisätoimet, yht. -12,7 milj. euroa
- Säästöjä haetaan henkilöstömenoista, hankinta- ja matkustusmenoista, tietojärjestelmähankkeista ja toimitiloista sekä lisäämällä kustannusvaikuttavuutta.
- Liikenne- ja viestintävirasto Traficom toimintamenoihin kyberturvallisuuteen liittyvä 2 milj. euron lisäys hyökkäyspinnan kartoituspalvelun (HYÖKY) ja kevennetyn HAVARO-palvelun tuottamiseen

Kyberturvallisuus

- Liikenne- ja viestinviraston toimintamenoihin esitetään 2 miljoonan lisäystä hyökkäyspinnan kartoituspalvelun (HYÖKY) ja vakavien tietoturvaloukkausten havainnointi- ja varoitusjärjestelmä HAVARO-palvelun kevennetyyn tuottamiseen
 - HYÖKY-palvelun avulla on mahdollista kartoittaa eri kriittisten toimijoiden julkiseen internetiin näkyvät tietojärjestelmät, sähköiset palvelut ja tietoliikenneportit, jotka ovat alttiita kyberhyökkäyksille ja häiriöille
 - Kevennetty HAVARO-palvelu on pienille ja keskisuurille yrityksille kohdennettu palvelu, joka havainnoi ja varoittaa haitallisesta liikenteestä organisaation tietoliikenteessä.
- Lisäksi EU:n kyberturvallisuusedirektiivin (NIS2) kansalliseen toimeenpanoon ja tietojärjestelmäkehitykseen esitetään yhteensä 1,06 miljoonaa euroa
- Suomen kyberturvallisuusstrategia ja sen toimeenpanosuunnitelma julkaistaan loppuvuoden 2024 aikana. Kyberturvallisuusstrategia asettaa vuoteen 2035 asti ulottuvan tavoitetilan kyberturvallisuuden kehittämiseksi ja vahvistamiseksi koko yhteiskunnassa.

Väylämaksu

- Väylämaksu ehdotetaan palautettavaksi täysimääräiseksi vuodesta 2025 alkaen
- Perusteena julkisen talouden tasapainottaminen
- Väylämaksujen tuloarvio vuodelle 2025 on 85 miljoonaa euroa
- Esityksellä tavoitellaan 36 miljoonan euron lisäystä viime vuosina toteutuneeseen noin 50 miljoonan euron vuotuisen väylämaksutuloon
- Väylämaksun tasoa ja vuotuista tuottoa verrataan rannikon väylänpidon, jäänmurron, alusliikenteen ohjauksen ja merenmittauksen menoihin
- Puolitetun väylämaksun tuotto on eri vuosina vastannut 48-62 prosenttia vertailukohtana olleista menoista
- Maksukorotuksen jälkeen väylämaksun tuoton vastaavuus menoihin nousisi merkittävästi

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONS MINISTERIET

Kiitos!

lvm.fi